

A TÖRÖK KIÚZÉSE MAGYARORSZÁGRÓL

1683-as török támadás

1664 vasvári béke után Thököly sikerei (kuruc állam – a törökök vazallusa)

A Habsburgok meggyengültek?

Török támadás Bécs ellen (Kara Musztafa)

I. Lipót szövetsége Sobieski János - lengyel királlyal és + érkeznek Bajor- és Szászország hadai

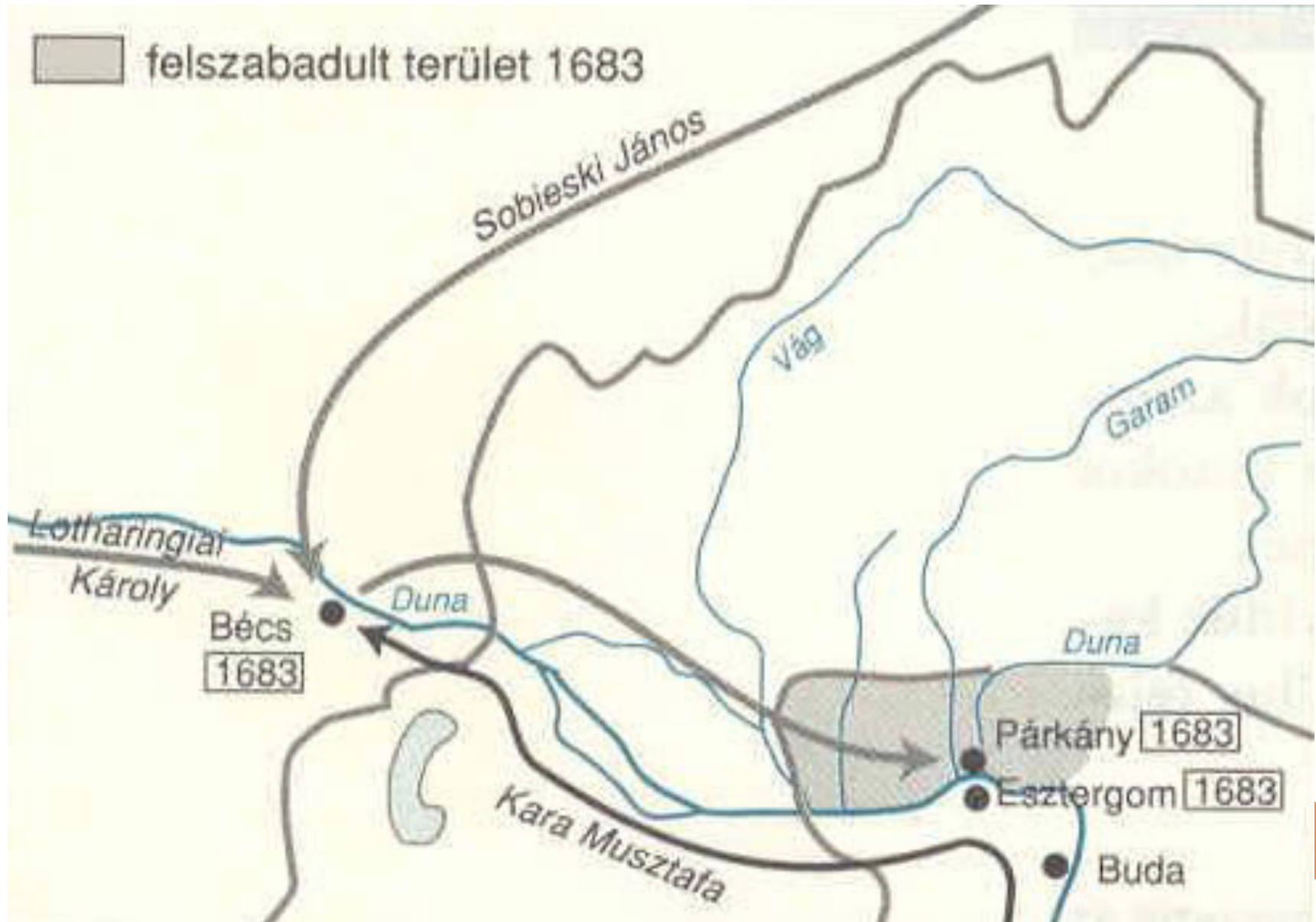
Győzelem: Párkány, Esztergom

Sobieski János

A TÖRÖK 1683-AS KUDARCA

Tudtad?

1683-ban a törökök egy rövid időre majdnem egész Magyarországot meghódították.

Egy évvel korábban a kurucok elfoglalták a Felvidék nagy részét, ahol megalakult a török-vazallus Felső-Magyarországi Fejedelemség. 1683-ban hadjárat indult Bécs ellen, amely során Nyugat-Magyarország területei a törökök és vazallusaik kezére kerültek. Viszont a Bécs alatti vesztes csata következtében a törökök visszavonultak, s egyúttal megkezdődött Magyarországról való kiűzésük.

A török kiűzésének első szakasza (1683-89)

XI. Ince erőfeszítés $\Rightarrow$ 20 éves béke (XIV. Lajos francia király és I. Lipót NRCS császár és magyar király között)

Szent Liga megalakítása (1684)

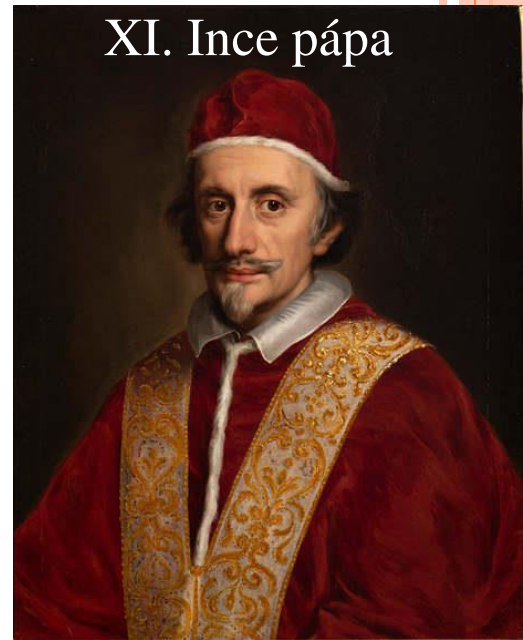
(Habsburg Birodalom, Lengyelo., Velence és Oroszo.)

Események menete az egyesült keresztény hadak szemszögéből:

- ✱ 1686 Buda sikeres ostroma
- ✱ 1687 Nagyharsányi győzelem
- ✱ 1687 Eger felszabadítása
- ✱ 1688 Belgrád bevétele
- ✱ 1689 Nis elfoglalása

**Gyors győzelmek,
nagy területi nyereség
erőfölény**

XI. Ince pápa

A TÖRÖKÖK KIÜZÉSE (1684 - 1689)

A török kiűzésének 2. szakasza (1689-99)

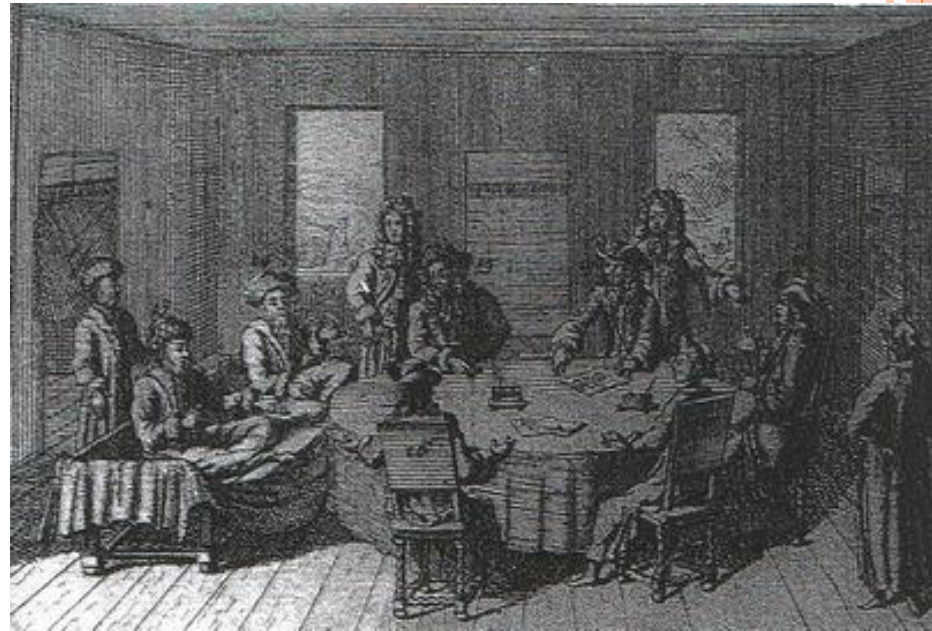
**XIV. Lajos támadása,
Habsburg erők átcsoportosítása
elhúzódó háború**

1697 Zenta győzelem

1699 - karlócai béke:

A Temesköz kivételével az ország
felszabadult, de

nagy árat fizetünk a szabadságért...

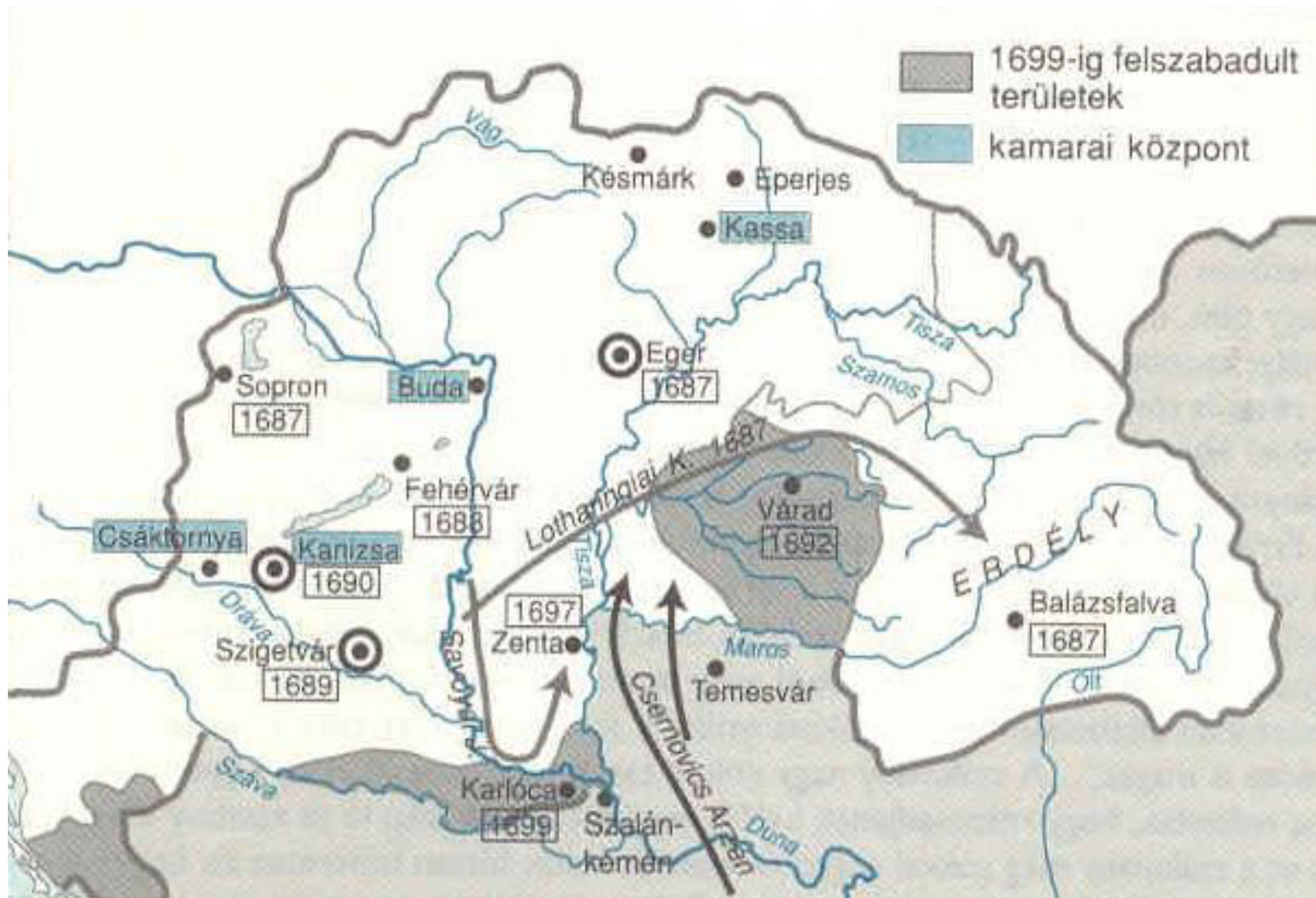

A karlócai béke

A törökök kiűzése (1689 - 1699)

A szabadság ára

1687 – pozsonyi egyezmény.

A rendek lemondanak:

- ✿ a szabad királyválasztás jogáról
- ✿ az Aranybulla ellenállási záradékáról

Habsburg abszolutizmus:

✿ „Újszerzeményi Bizottság” Neoacquistica Commissio:
- **fegyverváltság** bevezetése (a törököktől visszahódított földbirtokok vissza a tulajd. a birtok értékének 10%-ának kifizetése után az uralkodónak)

- ✿ **az idegen hadsereg eltartása - a parasztságot terheli**
- ✿ Erdélyt nem egyesítik MO-gal
- ✿ **idegenek** magyar főméltóságokban
- ✿ a végvári katonákat szélnek eresztik...

Apafi Mihály: helyzete gyengül

1687 Lotharingiai Károly megszállja Erdélyt

Apafi Mihály (erdélyi fejedelem) halála - 1690

1699 karlócai béke - a török lemond Erdélyről

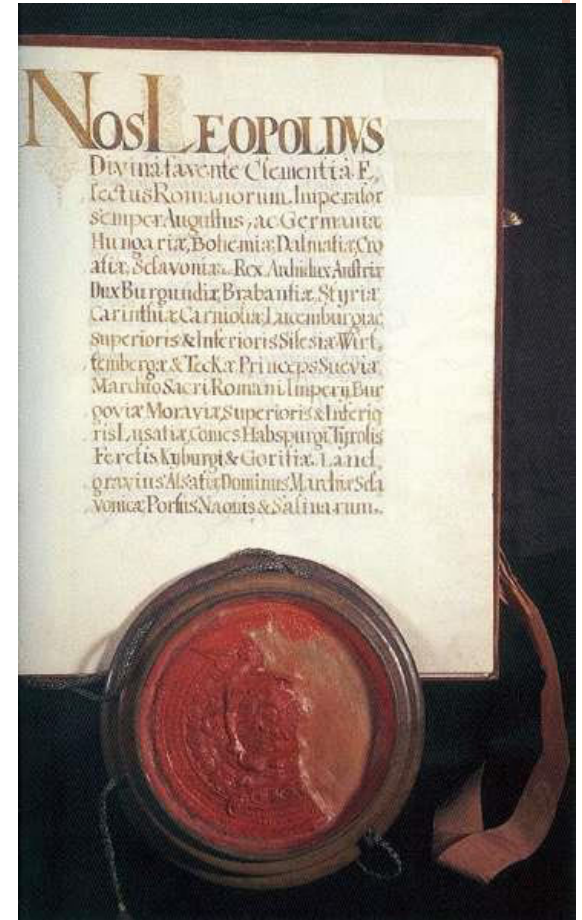
Diploma Leopoldinum 1691 kiadása

✿ Erdély önállóan kezelendő, élén

GUBERNÁTOR (kormányzó) aki a király nevében irányít

✿ vallási, rendi viszonyok tiszteletben tartása

Erdély helyzete

Diploma Leopoldinum 1691

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

